

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Географія туристичних ресурсів

Вид дисципліни (за компонентом ОП): вибіркова

Освітньо-професійна програма: Менеджмент туристичної індустрії

Спеціальність: 073 Менеджмент

Галузь знань: 07Управління та адміністрування

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаними освітньо-професійними програмами: географічний

Мова навчання: українська

Розробники: к.геогр. н., доц. Ячнюк Марина Олександрівна

Профайл викладача (-ів) <http://surl.li/cvcbe>

Контактний тел. 0505166185

E-mail: m.yachniuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

Консультації

Вид консультації	День проведення	Час проведення
Очні консультації	понеділок	12.00-13.00
Онлайн-консультації	п'ятниця	14.00-16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Дисципліна – “Географія туристичних ресурсів” дозволяє студентам зрозуміти як теоретичні так і методичні положення про туристичний потенціал світу. А також зрозуміти географію поширення територій для відпочинку та туризму.

2. Мета навчальної дисципліни є: озброїти студентів знаннями основних закономірностей поширення туристичних ресурсів на території нашої планети їх економіко-географічної оцінки, аналізу та синтезу.

Основні переваги і доцільність вивчення даної дисципліни слідують із таких освітніх завдань:

- пізнавати, засвоювати та практично використовувати закони і закономірності збалансованого, згармонізованого освоєння, охорони та відтворення туристичного потенціалу території на всіх рівнях та етапах його використання людиною і суспільством в цілому;
- управляти адаптацією соціально-економічної структури національного господарського комплексу до можливостей екосистем;
- обґрунтовувати шляхи подолання наявних екологічних катаклізм та будувати екологічно безпечну життєдіяльність.

3. Пререквізити: Зв'язок із елементами знань і умінь таких навчальних дисциплін як регіональна економіка.

4. Результати навчання. Формування результатів навчання ґрунтується на визначених освітньо-професійною програмою компетентностях, при врахуванні їх сформованості залежно від освоєних раніше чи суміжно подібних дисциплін та виконанні завдань з професійної діяльності згідно кваліфікації.

Програмні компетенції

Загальні компетенції:

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

Фахові компетенції:

СК 16. Здатність здійснювати ефективне управління ресурсною базою галузей туристичної індустрії на засадах раціональності у їх використанні.

СК 17. Здатність управляти підприємствами (організаціями) туристичної індустрії (та їх підрозділами) через реалізацію функцій менеджменту на основі володіння технологіями організації туристичної діяльності.

СК 18. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички для стратегічного планування діяльності суб'єктів туристичної індустрії на різних адміністративно-територіальних рівнях.

Програмні результати

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 18. Знати основні закони, закономірності та принципи раціонального використання туристичних ресурсів, проводити оцінку рекреаційного та туристичного потенціалу території, вміти розробляти і обґрунтувати механізми їх залучення для організації туристичної діяльності з врахуванням вимог збалансованого розвитку.

ПРН 19. Знати особливості організаційно-управлінської діяльності підприємств сфери туристичного бізнесу.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- значення туристичної галузі як важливої складової економіки;
- аналіз різних підходів до класифікації туризму і туристичної діяльності;

- особливості діяльності підприємств туристичної індустрії;
- розташування найвідоміших туристичних об'єктів світу.

вміти:

- досліджувати різні теоретичні аспекти розвитку туристичної сфери;
- виявляти взаємозв'язки між підприємствами туристичної індустрії;
- формувати стратегічні напрями та плани розвитку туристичної галузі;
- пояснити розташування головних туристичних центрів світу.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1-й	2	4	120	30	30	-	-	60	-	залік
Заочна											

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії туризму та туристичне ресурсознавство												
Тема 1. Географія туристичних ресурсів як наука та навчальна дисципліна <i>Об'єкт та предмет вивчення дисципліни. Поняття "об'єкт туризму", "туристичні ресурси"</i>	8	2	2			4						

та “туристичний потенціал”. Пам’ятки природи та культури. Заповідні території, види заповідання. Матеріальна база туризму. Туристична інфраструктура. Туристичні підприємства та їх види.												
Тема 2. Головні поняття і терміни географії туризму. Методи географічних досліджень в туризмі Підходи до визначення туризму та їх географічна інтерпретація. Класифікація туризму з позицій географічної науки. Форми, види та типи туризму. Функції туризму, їх значення. Сутність і складові напрямки туризмології. Сучасні наукові концепції та моделі в географії туризму. Концепція сталого розвитку туризму.	8	2	2			4						
Тема 3. Чинники розвитку туризму і формування туристичного попиту Головні групи чинників розвитку туризму. Природні та суспільно-географічні чинники розвитку туризму. Геополітичні чинники розвитку туристичної діяльності. Класифікація умов та чинників, їх вплив на формування попиту на послуги туризму. Групи умов і чинників формування попиту на туристичні послуги. Соціально-економічні умови формування ринку як чинник. Види туристичного попиту. Стель життя як чинник туристичного попиту. Типи споживачів туристичних послуг.	8	2	2			4						
Тема 4. Етапи історії розвитку туризму в світі та Україні Передумови туристичних подорожей і відкриттів. Характеристика подорожей у стародавні та середньовічні	8	2	2			4						

часи. Географічні відкриття та подорожі у Новий час. Формування й розвиток організованого та масового туризму. Розвиток світової туристичної індустрії у ХХ ст. Сучасні напрями розвитку туризму світі. Зародження і розвиток мандрівництва на території України. Дослідження території України іноземними мандрівниками. Розвиток організованого туризму на території України. Формування туристичної індустрії України. Діяльність туристичних організацій на території України. Сучасний стан розвитку туристичної галузі в Україні.												
Тема 5. Географія та види туристських потоків. Туризм із метою відпочинку і розваг. Європейський, Американський, Азійсько-Тихоокеанський, Африка, Близький Схід та Південна Азія туристичні потоки.	8	2	2			4						
Тема 6. Класифікація та оцінка туристичних ресурсів. Природні туристичні ресурси світу Орографічні, ландшафтні, флоро-фауністичні, клімато-терапевтичні, водні, бальнеологічні, лісові туристичні ресурси	8	2	2			4						
Тема 7. Історико-культурні туристичні ресурси світу Історико-культурні туристичні ресурси Фінляндії. Історико-культурні туристичні ресурси Німеччини. Історико-культурні туристичні ресурси Китаю.	8	2	2			4						
Тема 8. Туристичні ресурси України Природо-рекреаційні, історико-культурні	8	2	2			4						
Разом за змістовим модулем 1	64	16	16	-	-	32						

Змістовий модуль 2.Географія окремих видів туризму та географія туристичних регіонів світу											
Тема 9. Географія рекреаційного та активного туризму у світі <i>Рекреаційний туризм та географія його поширення та активний туризм і регіони розвитку.</i>	8	2	2			4					
Тема 10. Географія пізнавального та ділового туризму у світі <i>Бізнес подорожі, конгресово-виставковий туризм, інсентив-туризм.</i>	8	2	2			4					
Тема 11. Географія релігійно-паломницького та сентиментального туризму у світі. Географія сільського зеленого та екологічного туризму. <i>Православні християни, протестанти, буддизм, іслам. Синтементальний туризм.</i>	8	2	2			4					
Тема 12. Туристичне районування та регіоналізація світу. <i>Загальні засади та основні схеми рекреаційного районування. Особливості міжнародних рекреаційних потоків. Рекреаційні регіони світу. Європейський туристичний регіон</i>	8	2	2			4					
Тема 13. Географія Європейського туристичного регіону <i>Характеристика Європейських туристичних центрів</i>	8	2	2			4					
Тема 14. Географія Азіатсько-Тихоокеанського та Американського туристичного регіонів <i>Характеристика Китаю, Австралії та їх туристичний потенціал</i>	8	2	2			4					
Тема 15. Географія Африканського, Близькосхідного та Південно-Азіатського туристичного регіонів	8	2	2			4					

<i>Марроко, Туніс, та інші туристичні центри.</i>												
Разом за змістовим модулем 2	56	14	14	-	-	28						
Усього годин	120	30	30			60						

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1.	Географія туризму як наука та навчальна дисципліна
2.	Головні поняття і терміни географії туризму. Методи географічних досліджень в туризмі
3.	Чинники розвитку туризму і формування туристичного попиту
4.	Етапи історії розвитку туризму в світі та Україні
5.	Географія та види туристських потоків.
6.	Класифікація та оцінка туристичних ресурсів. Природні туристичні ресурси світу
7.	Історико-культурні туристичні ресурси світу
8.	Туристичні ресурси України
9.	Географія рекреаційного та активного туризму у світі
10.	Географія пізнавального та ділового туризму у світі
11.	Географія релігійно-паломницького та сентиментального туризму у світі. Географія сільського зеленого та екологічного туризму.
12.	Туристичне районування та регіоналізація світу.
13.	Географія Європейського туристичного регіону
14.	Географія Азіатсько-Тихоокеанського та Американського туристичного регіонів
15.	Географія Африканського, Близькосхідного та Південно-Азіатського туристичного регіонів

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Форми поточного контролю при вивченні дисципліни: тестові завдання, виконання практичних робіт, захист ІНДЗ.

Контроль виконаних за бажанням студентів ІНДЗ, як додаткових (необов'язкових для виконання всіма студентами) завдань, здійснюється шляхом оцінювання у процесі усного індивідуального захисту у формі бесіди при поданні викладачу всіх необхідних матеріалів (розробок, тез виступів, рефератів тощо).

Формою підсумкового контролю є іспит, який враховує результати поточного контролю, наявні результати виконання ІНДЗ та результати власне самого екзамену.

Засоби оцінювання

Засоби оцінювання та демонстрування результатів навчання з дисципліни:

- модульні контрольні;
- реферати як форма ІНДЗ;
- виконання практичних робіт;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах (при наявності);

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Головним критерієм успішного освоєння дисципліни є досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом освоєння навчальної дисципліни

Для оцінювання результатів освоєння дисципліни студентом використовується нижче зазначена числова (рейтингова) шкала.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Підсумкова оцінка (оцінка за іспит) з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності та за виконані ІНДЗ. Максимальна кількість балів (рейтингова оцінка) становить 100 балів і є сумою оцінок, які може отримати студент за два змістовні модулі (модульне тестування та оцінювання виконаних лабораторних робіт) – 60 балів та підсумковий екзаменаційний модуль - 40. Додатково студент може отримати до 30 балів за виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка за іспит виставляється за сумою всіх отриманих балів згідно зазначеної шкали оцінювання.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання <i>(аудиторна та самостійна робота)</i>															Кількість балів (залікова робота)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	5	5	4	40	100

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

7. Рекомендована література

Основна література

1. Абрамов В. В., Тонкошкур М. В. Історія туризму: підручник. – Харків: Харківська національна академія міського господарства. – 2010. - 169 с.
2. Географія: регіони та країни: тестові завдання / уклад.: П.О. Сухий, А.А. Мельник, М.О. Ячнюк, А.Г. Тюфтії – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. – 108 с.
3. Географія туризму: метод. вказівки для самостійної роботи / уклад. С.М. Голубнича. – Донецьк: ДНУУЕ, 2012. – 90 с.
4. Ємчук Т.В., Ячнюк М.О. Соціальні мережі як інструмент просування продукту туристичних підприємств. Географія, картографія, географічна освіта: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 30-річчю відкриття кафедри Географії України та регіоналістики і 80-річчю утворення Чернівецької області (м.Чернівці, 7-9 травня 2020 р.) Чернівці: Місто.2020. – С.299-305.
5. Казмирчук М. Проблема оцінки та використання пам'яток в туризмі / М. Казмирчук, С. Павлієнко. // Етнічна історія народів Європи. Вип. 48. – Київ, 2016. С. 97–102.
6. Кобченко Ю.Ф. Географія туризму: навч. посіб. / Ю.Ф. Кобченко. – Харків: ХНТУСГ, 2020. – 117 с.
7. Конспект лекцій з дисципліни «Географія туризму» для студентів напряму підготовки 6.140103 «ТУРИЗМ», галузі знань 1401 «Сфера обслуговування» / Укл. Поколюдна М.М., І.Л. Полчанінова – Харків: ХНАМГ, 2011. – 120 с.
8. Кузик С. П. Теоретичні проблеми туризму: суспільно-географічний підхід: монографія. – Львів: Видав. Центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – 254 с.
9. Кузик С.П. Географія туризму : навчальний посібник / С.П. Кузик. – К.: Знання, 2011. – 271 с.
10. Кузишин А.В. Історія туризму. - Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2009. - 239 с.
11. Мазоха К.А. Круїзний туризм та його стан в Україні / К.А. Мазоха Географія туризму. Вип. 20. – С. 145–152. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gt_2012_20_23.
12. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Європа: Навч. посібник. – К. : ЦУЛ, 2009. – 224 с.
13. Мальська М. П., Туристичне країнознавство. Азія та Океанія: навч. Посібник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун, М. З. Гамкало. – К. : ЦУЛ, 2013. – 184 с.
14. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навч.посіб. – К.: Знання, 2008. – 343 с.
15. Підгірна В. Н., Ячнюк М. О., Чубрей О. С. Особливості функціонування ринку туристичних послуг України на сучасному етапі // Achievementsandprospectsofmodernscientificresearch. Abstractsofthe 2nd Internationalscientificandpracticalconference. Editorial EDULCP. BuenosAires, Argentina. 2021. Pp. 549-555.

16. Рожнова В. Проблематика перспективи розвитку етнотуризму: зарубіжний та український досвід / В.Рожнова, Н.Терес / Етнічна історія народів Європи. – 2013. – Вип. 39. – С. 35 – 44.
17. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. – Ніжин: Видавництво ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
18. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу: навч. посіб. / І.В. Смаль. – Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин: вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. – 335 с.
19. Андренко І.Б. Діловий туризм/І.Б. Андренко. – Харків: ХНУМГ, 2014. – 165 с.
19. Сокол Т.Г. Основи туризмознавства: навчальний посібник. - К.: ЗАТ "Слов'янський дім", 2006. - 76 с.
20. Стафійчук В. І. Рекреалогія. Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2008. – 264 с.
21. Туризмологія (теорія туризму). Навчально-методичний посібник зі спецкурсу. – К.: КУТЕП, 2010. – 70 с.
22. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія: : Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.
23. Ціхановська В.М. Світовий ринок туристичних послуг/ В.М. Ціхановська, С.Я. Ковальчук // Наук. вісн. Міжнар. гуманіт. ун-ту. Вінниця, 2012. – С.1–7.
24. Ячнюк М.О., Вавренюк М.М. Вплив туризму на світову економіку. Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці: Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 7 грудня 2021 року). К.: ДУІТ, ХНУРЕ. 2021. С. 629-632.

Додаткова література

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України : методологія та методика аналізу, термінологія, районування. – К.: ВПЦ «Київ. Ун-т», 2001. – 395 с.
2. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. – К.: Інститут туризму федерації профспілок України, 1998.- 130 с.
3. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. — Чернівці: Книги-XXI, 2003. – 300 с.
4. Любіцева О.О., Панкова Є.В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України. – К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
5. Рутинський М.Й. Географія туризму України. Навчально-методичний посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 160 с.
6. Тодоров В.І. Історико-географічні особливості розвитку гірськолижного туризму в Україні / В.І. Тодоров, Д.О. Бойченко Наук. вісн. Ізмаїл. гуманіт. ун-ту. Серія «Історичні науки». 2016.– Вип. 34. С. 131–137.